FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
3.Kf.27.721/2010/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítélőtábla az Urbánné dr. Csató Julianna ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálata** (1116 Budapest, Hauszmann Alajos utca 1.) alperes ellen kárpótlási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 21. napján kelt 5.K.30.705/2010/5. számú ítélete ellen a felperes 6. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Szatmárnémetiben született felperes az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitásáról és a kárpótlás lezárásáról rendelkező 2006. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Kpt.II.) alapján személyi kárpótlás iránti kérelmet nyújtott be néhai testvére, … életvesztése miatt. Az adatlapokon az életvesztés okaként a deportálás jogcímet jelölte meg, azzal hogy a sérelmet szenvedett 1944-ben Auschwitzban hunyt el. Benyújtotta a saját útlevelének másolatát, valamint két tanú nyilatkozatát arról, hogy a … családot 1944. júniusában Auschwitzba deportálták.

Az alperes a felperes igényét a 5633824-4-2010. számú határozatával a sérelem elszenvedésére csatolt bizonyítékok hiányossága miatt, elutasította.

Az alperesi határozat felülvizsgálata iránt a felperes keresetet terjesztett elő, melyben azzal érvelt, hogy a tanúnyilatkozatok elégséges bizonyítékok, ezért jogosult a kárpótlásra.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Hivatkozott az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1997. évi XXIX. törvénnyel (a továbbiakban: Kpt.I) módosított 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Kpt.) 2. § (1) bekezdésének c) és d) pontjában foglaltakra. A bizonyítási kötelezettség tekintetében a Kpt. végrehajtása tárgyában kiadott 111/1992. (VII.1.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (2) bekezdését, és a Kpt.II. végrehajtására kiadott 67/2006.(III.27.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.I.) 1. § (3) bekezdését hívta fel. Az igazolási kötelezettség, és az erre szolgáló okiratok körében utalt a Legfelsőbb Bíróság 1/2002. számú jogegységi határozatára (a továbbiakban: KJE) és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 195. §-ára. Mindezek alapján azzal érvelt, hogy a Kpt. 2. § (1) bekezdés szerinti kárpótlás odaítélésének feltétele, hogy az igénylő a sérelem elszenvedését hitelt érdemlően, a jogosultság egyéb feltételét közokirattal (anyakönyv) igazolja. A felperes a rá háruló bizonyítási teher ellenére a rokoni kapcsolat tényét, és a sérelem elszenvedését, hitelt érdemlően bizonyítani, alátámasztani nem tudta, ezért az alperes jogszerűen döntött a kérelem elutasításáról.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a kárpótlás megállapítása iránt a felperes élt fellebbezéssel. Kereseti indokai mellett azt hangsúlyozta, hogy Romániából szinte lehetetlen anyakönyvi kivonatot beszerezni.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte azzal, hogy a felperest bizonyítottság hiányában nem illeti meg kárpótlás. Perköltség igénye nem volt.

A fellebbezés nem alapos.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a rendelkezésre álló adatok alapján a Kpt. 2. § (1) bekezdés d) pontja szerinti kárpótlásra nem jogosult. Helytálló jogi indokait a másodfokú bíróság az alábbiakkal egészíti ki:

A Kpt.II. a kárpótlási igények benyújtására biztosított jogvesztő határidők ismételt megnyitásával engedte meg a kárpótlás iránti kérelem előterjesztését a Kpt. 2. § (1) bekezdésének c) és d) pontjai alapján akkor, ha a sérelmet szenvedett kétségkívül a magyar hatóság, vagy hatósági személy politikai indíttatású önkénye miatt vesztette életét, illetőleg deportálás (2/A. §) vagy a kényszermunka (2/B. §) ideje alatt halt meg. A Kpt. 2/A. § (1) bekezdése szerint deportálás a II. világháború alatt faji, vallási vagy politikai okból külföldre történt deportálás. A deportálás során a Magyar Állam az állampolgárait összegyűjtötte és idegen, szuverén állam fennhatósága alá rendelte. Ez tömegben és erőszakkal külföldre, rendszerint a szövetséges Németország ellenőrzése alatt álló területeken működő koncentrációs táborokba hurcolást jelentett. A magyar hatóság magatartása, önkénye az élet kiszolgáltatását, a magyar állampolgár sorsának más hatalom kezébe tételét jelentette.

A kárpótlási igény érvényesítése azonban e jogcím esetében is bizonyításhoz kötött, a kárpótlást megalapozó sérelem igazolása a kárpótlást igénylő kötelezettsége, részére pedig kárpótlás akkor állapítható meg, ha a sérelmet szenvedettel fennálló rokoni kapcsolatát közokirattal igazolja. Ennélfogva az elsőfokú bíróság alappal hivatkozott KJE 1. pontjára és az R. 1. § (2) bekezdése, valamint az R.I. 1. § (3) bekezdésére. Ezzel kapcsolatosan megfelelően utalt arra, hogy az igazolásra szolgáló okiratoknak meg kell felelniük a Pp. 195. §-ában (közokirat) és a 196. §-ban (magánokirat) írt követelményeknek. Így a rokoni kapcsolat hitelt érdemlő igazolási módja az anyakönyvi kivonat, a sérelem elszenvedésére, életvesztés esetében a halotti anyakönyvi kivonat, illetőleg erre alkalmas a bíróság jogerős holttá nyilvánító végzése is. A kárpótlást megalapozó életvesztés körülményeire figyelemmel a sérelem elszenvedésének igazolására felhasználható a Pp. 166. § (1) bekezdésében megjelölt bizonyítási eszköz is, így minden olyan irat, amely hitelt érdemlő módon igazolja a benne foglaltakat. Ilyen iratként jelöli meg a KJE a levéltári iratot, a korabeli okiratot, a sérelem közeli időpontjában készült egyéb dokumentumot.

A felperes esetében a rokoni kapcsolat ténye igazolásának hiánya önmagában akadálya volt a kérelme teljesítésének. A kárpótlási igény érvényesítésére előírt fenti bizonyítási szabályok a jogalkalmazó bíróságot kötik, annak alkalmazásától az anyakönyvi kivonat beszerezésére vonatkozó felperesi előadásra figyelemmel sem tekinthetett el. Ezen túl a felperes annak az elvárásnak sem tudott eleget tenni, amely a sérelem elszenvedésének hitelt érdemlő igazolását írta elő. A közigazgatási és a peres iratok között nem volt fellelhető olyan, a sérelemre vonatkozó igazolás, vagy az elszenvedett sérelemről készült történelmi dokumentum, amely alkalmas lenne a halál bekövetkezésének, azt kiváltó körülménynek valamely törvényi feltétel szerinti bizonyítására. A rendelkezésre álló adatokból a történelmi tények alapján arra lehet következtetni, hogy a felperes testvérét elhurcolták. Mindezek azonban önmagukban nem bizonyítják hitelt érdemlően a sérelmet szenvedett életvesztésének kárpótlást megalapozó törvényi feltételek bármelyikének esete szerinti bekövetkezését.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az alperes másodfokú perköltséget nem igényelt, így a másodfokú bíróságnak e tekintetben a Pp. 78. § (1); (2) és 79. § (1) bekezdése alapján rendelkeznie nem kellett.

Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének k) pontja alapján illetékmentes.

A másodfokú bíróság az alperes személyének változását a pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtási, áldozatsegítési és kárpótlási feladatokat ellátó szervekről szóló 322/2010.(XII.27.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdésére, valamint a 14. és a 17. §-ai alapján állapította meg.

, 2011. március 16. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,
Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő